

Hayatımız Tiyatro!

Trajedi dinlendirir, çünkü bilirsiniz ki umut, o pis umut yoktur sonunda.
Jean Anouilh (Antigone)

Gelmiş geçmiş en büyük tiyatro yazarı William Shakespeare, Venedik Taciri'nin bir sahnesinde oyuncunun ağzından şöyle seslenir seyircilere: "Dünyayı olduğu gibi, yani herkesin kendi payına düşen rolü oynaması gereken bir tiyatro kabul ediyorum!"

Henri Bataille ise tiyatroyu sanat felsefesi olarak estetik ölçülere göre tanımlamış ve bence şahane bir laf etmiştir: "Seyretmek ressamlıktır. Acı çekmek, şairlik. Plastikle ruhun birliğinden en mükemmel canlı sanat doğar ki, buna da tiyatro denir!"

Laik Türkiye Cumhuriyeti'nin sanat eğitimine verdiği desteğin başarılı bir sonucu olarak kurumsallaşan Devlet Tiyatroları,

1940'lardan beri dünya çapında tiyatrocular tarafından yönetildi ve dünya çapında tiyatrocular yetiştirdi.

Baykal Saran işte bu büyüklerden biri, yeteneği henüz 19 yaşındayken Muhsin Ertuğrul tarafından desteklenip yıldızlaşan, unutulmaz bir isim. Tiyatroya doğduğu 1956'dan, dünyaya veda ettiği 2006 yılına kadar yerli ve yabancı onlarca önemli eserde başrol oynayan, bazılarında da rejisörlük yapan Baykal Saran; bir ara Ankara Devlet Tiyatrosu'nu da yönetti.

Tiyatro, tutku olduğunca dostluk sanatıdır. DT, Baykal Saran'ı unutmadı. Tiyatro sanatını hem yıldız bir oyuncu, oyun kurucu ve akademisyen olarak sürdüren Lemi Bilgin, o zamanlar Devlet Tiyatroları Genel Müdürüydü. 2007 yılında toplanan DT sanat ve yönetim kurulu, her yıl bir sanatçıya Baykal Saran Tiyatro Ödülü verilmesini karara bağladı.

DT genel müdürlüğünde çok başarılı Lemi Bilgin, tabii ki AKP iktidarıyla anlaşamıyordu. 2014 yılında Ömer Çelik tarafından görevinden alındı.

Ama Baykal Saran Tiyatro Ödülü, yetenekli sanatçıları takdirle desteklemeye devam ediyor.

Bu yıl 11.incisi verilen ödüle, geçen sezon DT'nin sahnelediği, aziz dostum Roland Topor'un yazdığı ve benim Türkçeye çevirdiğim Joko'nun Doğum Günü adlı oyunda Wanda rolünü üstlenen genç sanatçı Zeynep Ekin Öner layık görüldü.

Oyunun çevirmeni olarak Akün Tiyatrosu'ndaki törene katıldım. Oyunu, Cumhurbaşkanım Ahmet Necdet Sezer ve hayran olduğum eşi Semra hanımla birlikte izledik, sonrasında bol bol sohbet ettik, hasret giderdik.

Serap Sağlar, Lemi Bilgin ve daha nice bildiğim ya da yeni tanıdığım tiyatro sanatçısıyla rüya gibi bir gece geçirdim. Mutluyum.

Uzun yıllardır, Türkiye'de her alan ve anlamda yaşanan pespayeliğin kültür yoksulluğu ve sanat yoksunluğundan kaynaklandığını; toplumda dindarlık arttıkça genelleşen bir zevksizliğin, dokunduğu herşeyi çirkinleştirmekle kalmayıp sonuçta ahlak, vicdan, insaf gibi insani değerleri de yok ettiğini düşünüyorum...

Cehaleti eğitim eliyle yayararak oylarını korumayı ve arttırmayı amaçlayacak kadar yozlaşan muktedirler, bugünlerde kendi kültürlerini yaratamadıklarından endişeli, laik kesim dışında

Hayatımız Tiyatro!

sanatçı yetişmediğinden şikayetçi.

Sanat, özgür ortamda yetişen ve estetik felsefeyle sulanan yaratıcılık yeteneğidir.

Özgürlüğü din dogmalarıyla bağlayıp, plastik sanatlardan yoğurt kabını, estetikten ise erkeği de kadını gibi yüz çektirip silikon dolgu yaptırmayı anlayan bu zevata sormak isterim: Hanginiz hayatında bir kez tiyatroya, dünya çapında bir resim ya da heykel sergisine gitti? Hanginiz şeyh şih mih faraziyeleri ve helal (!) cinsellik rehberleri dışında bir dünya klasığı okudu?

Felsefeyi lise, ifade özgürlüğünü tüm ülke müfredatından kaldıran siz değil misiniz? Tabii ki ne gerçek sanatçı yetiştirebilecek, ne de alay konusu olmayan bir kültür yaratabileceksiniz, boşuna debelenmeyin!